

۲ شنبه ۲۳ برج دلو ۱۳۰۹

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: داور نماینده دارالشورای ملی
قیمت ام - ایالات

صفحه اول	نظری	۳	ران
صفحه دوم و سوم	"	۲	"
صفحه چهارم	"	۱	"

محل اداره: طهران طبا بان علاء الدوله

(۲۵) جمادی الثانی ۱۳۴۱ (۱۲) نوره ۱۹۲۳

این روزنامه بدون تقاضای کتبی برای کسی ارسال نمیشود
وجه اشتراک:

داخه	سالانه	ششماهه
خارجه	۱۰۰ فران	۵۵ فران
	بلاوه اجرت پست	

قیمت تک شماره تا یک ماه ۸ شاهی است

مرد آزاد

باورهای بومی

۲۲ دلو

دیشب بحران خانه روشن کرد - وقتی که همه آن را تمام شده می دانستند دفعتاً بعزت آمد و ولی ما کمان می کشیم که در نشرف هیبت جدید بدر بار طولی نتواند کشید. یکی از وزرائی که در نظر گرفته شده بود عوض می شود - پس از آنکه این ترمیم قبل از معرفی بعمل آمد امید داریم مانع تازه پیش نیاید و تا سه شنبه کابینه به مجلس برود

چون بحران را تمام شده باید گرفت - از تکالیف دولت حرف می زنیم حکومت جدید چه باید بکند

اوضاع ایران خراب است - ولی آنچه در آن اختلاف است اصلاحاتی است که اول از آن ها باید شروع کرد

امیولا برای شروع باصلاح از حکام ظالم و ولایت جبار و اموری دزد و عدلیه فاسد و ادارات بی ترتیب صحبت می شود و در ضمن تبرکات - بیچاره ماروف، اشکی هم برای بیچاره ماروف می ریزند

بمقیه ما این حرف ها را باید برایشه موقی گذاشت که فراغت بیشتر از امروز باشد

مقدم بر هر اصلاح ترتیب زندگانی مافی با بشارت آخری تغییر حیثیت اقتصادیه است

تا (ملت نجیب) گرسنه است و مملکت هس هزار ساله گدا نشین سعی در اصلاح سیاسی و اداری و ادبی و سه بر ابروی کور است که کوشش بی فایده هر جا فقر نکر انداخت و وظیفه شناسی

معدوم می شود ملت لغت را صاحب عفت نمی شود کرد اخلاق هم از مملکت لات و لوت ها بی زار است باید ایران را آباد کرد - آن وقت ایرانی ادمر خواهد شد براسیے ابادیے ایران - یعنی برای اینکه ایران سالی چندین صد کورر محصول بیرون فرستد و در عوض جنس های خوب = ماهوت های اعلی = پارچه های پر قیمت بیاره و پیوشد و پکشتافت مالی امروز ما بخندد = باید راه این داشت

شرط اول اباچی ایران داشتن راه است تمدن امروز دنیا جز این پایه

ریشه تمدن غرب مدارس و کتابخانه ها و ادبیات و علمایه غرب نیست این ها همه شاخ و برگ و میوه های تمدنند ریشه تمدن دنیای از مابهران همان راه اهنی است که خطوط ان مثل بال های فرشته تروت بیش از هشتصد هزار گیو متر ممالک قری را گرفته تا راه داشته باشیم معادن و دقاین طبیعی ما هیچ بدرد نخواهند خورد

بدون راه ازادی و مساوات و وکیل و فدائی وطن و قصه خود ملت و امثال این اشمار ناموزون که هیچ - گندم وجو و کشمش ما هم ما را از چنگ کرسنکی نجات نخواهد داد پس اول مسئله راه را باید حل کرد

البته همه باید با این مسئله توجه کنند تا از دولت هم چنانکه باید اقدام نکرده توجه نمودن اثر خود را بدهد

مادر این موضوع اطلاعات و ارقام حساب هائی جمع کرده ایم و بدریج خواهیم نوشت

ولی میل و انتظار داریم هرکس در این باب نظریات و معلومات و فکر هائی دارد برای ما بنویسد تا نکارش را انتشار بدهیم و مسئله خوب حلای می شود چه ضرر دارد یک هدیه در هفته چند ساعت از وقت بی حاصل خود را صرف پیشرفت اینکار بکنند

ایرانی چند سال است از گربان بانی و بوق حمام سازی خودش دست کشیده و سیاست بانی و فرقه سازی عمری گذراند چه بلایی نازل خواهد شد اگر قدری هم بجای راه امن قصیده بگویند و یک انجمنی باسم جمعیت راه امن تشکیل بدهد که شب آن در تمام ولایات ایران لزوم راه امن را بگویند و بنویسند و ایجاد آن را از دولت بخواهند

داور

سیاست و رخاچه

ملاحظه و رسایه

اشغال ناحیه (رومر)

در یکی از نمرات قبل بحث اشغال ناحیه روهر را از طرف فرانسه تشریح کردیم بموجب معاهده ورسای ناحیه روهر وبقیای است برای تعیین پرداخت غرامات تمام متعین - مخصوصاً فرانسه و انگلستان - در این وثیقه ذی علاقه اند چندی قبل که مذکوره اشغال روهر بیان آمد معلوم بود انگلستان مایل به این اقدام نیست - لیکن چون با فرانسه متفق بود میبایست اخلاقه باین اقدام تن دهد بلازم از رفتار انسان استقباط میشد که میل یادیه غرامات نداد در اینصورت انگلستان نمیتوانست برسد اشغال ناحیه روهر را می دهد - زیرا این اشغال بموجب معاهده ورسای بود که خود او امضا کرده است

اخبار دیروز رویت حاکم است که انگلستان لمبند خود را از کمسیون غرامات احضار کرده و رئیس الوزرای یکی از مهم ترین مساعرات انگلیس نیز اظهار داشته که لسان نمی تواند از عهده پرداخت غرامات برآید

این اخبار مورث تعجب است زیرا نشان میدهد که انگلستان از سهمی که بوجوب

دارالشورای ملی

جلسه یوم یکشنبه ۲۲ دلو ۱۳۰۹ مجلس دو ساعت قبل از ظهر تحت ریاست آقای مونس لک تشکیل شده قانون انتخابات مطرح گردید آقای اقبال السلطان - در تعیین مذاکرات روز گذشته اظهار داشتند که اشغال قری وضع شود که دلپش همراهی باشد یک قانون استثنائی خواهد بود - این قانون انتخابات یک موردی دارد که من تراجم برای آن ها دلیل پیدا کند - مسئله استثنای و محرومیت وزرا و معاونین آنها و همچنین رؤسای دوائر دولتی بیچونیه دلیلی ندارد و اگر دلیل این مسئله اعمال نمود است که بعضی اشخاص متذکر دیگر است باسی مجرمیت و در خصوص اقامت عمل هر مجرمین درون دلیل است

آقای رئیس سه مرتبه آن ماده جزء این قانون نیست و به کمسیون بیکرکت رفته است

آقای اقبال السلطان - در قسمت اینکه آراء نمایندگان نباید کمتر از ربع جموع آراء باشد آن هم بدون منطوق و دلیل است و بالآخر این مواد هیچکدام چیزهای خوبی نیستند - خوب است قانون انتخابات را به همان حال سابق باقی بگذاریم زیرا که موقع انتخابات نزدیک و بیش از یکماه باقی مانده است

آقای میزا علی - شرحی راجع به حال تجدید نظر در قانون انتخابات بیان و اظهار داشتند که استثنای ورسای دوایر دولتی برای اعمانی نبود آن ها است واین که گفته شد که این باعث قوت می شود قانون سابق مادامی که این قانون آنگذشته است بقوه خود باقی است و اطمه بجزایر انتخابات وارد نمی سازد

به کافی بودن مذاکرات اخذ رای شده کافی و به شور در مواد هم اخذ رای شده

معاهده ورسای باو تعلق میگیرد - پس ۲۲ درصد از کاه غرامات صرف نظر کرده است

چه حادثه باعث این تصمیم شده است

جواب این سوال محتاج به اطلاعات کاملتری است بعد واصل بشود از اطلاعات که واضح است اینست که انگلستان درجده ایجاد دوستی با آلمان برآمده است

علت همه این مسودت یکی وضعیت اقتصادی آلمان است

انگلیس نمیتواند آلمان ورنسکت شود و از این رو ترمیم اقتصادی اروپا مشکل تر کرده است

عادت دیگر اینکه دولت انگلیس مایل نیست آلمان با روسیه متحد شود - خصوصاً در این موقع که احتمال تجدید جنگ قوی شده است

خلاصه وضعیت روابط بین المللی بقدری پیچیده و درهم شده که اتحاد و اتفاق دول هر لحظه در تغییر است لیکن هر گونه اتحاد و اتفاق بوجود آید مانع از جدوت جنگ نخواهد شد زیرا جنگ اروپا به منطوقیت کامل یکطرف ختم نشده و صای که منعقد گردید تا تمام و نیه کاره است - بهین دلیل ما وقوع جنگ را حتی میدانیم - خواه بر سر مسئله عثمانی یا روهر - خواه بر سر قضاة بلکان یا روسیه - فقط چیزی که می تواند دلپاره از این مهلکه نجات دهد کنگره ای است عمومی که تمام ملل عالم در آن شرکت جویند - تنها چنین جمعی می تواند مسئله غرامات - روسیه - قروض بین المللی و سایر قضایای مهم عالم را حل و تصفیه کند

سابقه ما برای آنکه از فکر خاتم های صاحب فله استفاده کنیم موضوع ذیل را بسازیم

جواب ها باید تا دهم صوت با دانه برسد

من جواب باید بقدری مؤخر باشد که پیش از یک سون روز نامه را نگردد

پس از آنکه جواب ها رسیده و بدریج درج شد - اداره هیئت را تعیین خواهد کرد که - آن ها را با یکی طرفی و دقت کامل مطالعه و سه جوابی را که از همه بهتر است انتخاب کنند

بنویسند هر یک از آن سه جواب جایزه تقدیم خواهد شد

جایزه اول - یک جبه کوچک خانم

جایزه دوم - یک جلد خطه نظامی

جایزه سوم - یک قاب عکس خانم

موضوع مسابقه

مرد باید چه صفاتی داشته باشد تا بتواند گفت شوهر خوبی است

نمره اعلان ۱۷

مؤسسات عمومی انتقال دارند
 عثمانی با یک روح نو و زلدگالی نوی
 در دعای اروپایی تمدن پرچم اسلامیت نو
 را با همراز آورده است
 تا لایق این انقلاب متدین در عالم
 شرقی و دوست ما چون پروان شربت اسلام
 محل شهبه و تردید نیست

این کودتای سیاسی که اساس زلدگالی
 اجتماعی عثمانی را نشان داده است بزعم ما
 علم اجتماع مسمی است
 زوزی میرسد که دولت و مال سائره
 (مقصود مسلمانان است) عملیات متورانه
 ترک ما را بر مشق خود قرار داده حقوق
 مسلمانان را بخودشان مقرر نماید (شپکاگر
 تریون) ترجمه علی پاشا - صالح

تاریخچه روزنامه شپکاگر تریون
 از خرابی همه آتازوی است. لازم بود
 نمایان آن نامه ملی استیقامت را در این موضوع
 حیاتی بختر قارئین گرام برساند
 راجع به تکثیر این نظم اصلاح مسکو
 یک شخص بسیار صبر و مطالعه از اوضاع
 روسیه راجع به تکثیر این نظم اصلاح در مسکو
 اینچنین میفرماید:

این فرض غلطی است که دولت سویت
 دو صبه پیشگیل کفرانسی خلق اصلاح یعنی ترک
 بطوریکه صاحب جویله و نوع پرستانه مبادرت نموده
 است هیچ تکی نیست که قلا و سائل موجوده
 دولت سویت امکان نگاهداری یک عده فقون
 هفتصد هزار تری که امروزه قشون سرخ
 را تشکیل میدهند از آندوات سلب نموده و
 بوجود اینکه عده سه ماپون ولیم نمرات تحت
 سلاح سنه ۱۹۲۰ امروز به این عده فوق
 الذکر قابل یافته ممدک تحویل مخارج آن از

عده آندوات خارج میباشد
 و فلسفه همین قابل های بی دردی عده
 قشون که از سنه ۱۹۲۰
 تا امروز عده قشون سرخ را به هشتصد هزاره
 نفر رساله جز همین موجب یعنی عدم توانایی
 منابع موجوده باید دولت برای تکا قوه
 مخارج قشون بوده و همین علت هنوز باقی
 است و برای دولت سویت و مملکت فقیر و
 فطعی دیده آن تحمل مخارج فنی بسیار شاق
 و سنگین است
 دولت مزبور تا جایی است با شروع جنگ
 حالی با مالک همجوار که با نسیبه منابع موجوده
 ثروشان بیشتر است نموده و بواسطه اشتغال و تصرف
 محصولات سایرین مخارج آن قشون را برساند
 با آنکه یک عده با نسیبه قوی و کاری مملکت را
 که فلا بدون هیچگونه کاری او بفرم قشون

سرخ هر یرداوند مرخص ایجاد که بطوان خود
 رفته تحصیل روزی و کک بنواید ثروت عمومی
 نمایند
 ولی در اینجا مسئله هست که به
 مسکونه ممکن است این شق اخیر را
 اختیار کرد در سورنیک ممالک مجاور قشون
 حاضر سلاح خود را نگاه دارند و مخصوصا
 دولت لهستان قشون نیرومندی مرکب از افراد
 قوی و دیسیپلینه و قوی القاعده منظم دارد
 نقطه نظر روسیه در این اقدام بیشتر
 از همه متوجه لهستان است و فوق القاعده مایل
 است آن دولت را وادار بخلق سلاح نماید
 پس از آن از سایر همجواران ضعیف خود
 باکی نخواهد داشت دولت های ایونی و
 اسنولی و لیتوانی و فلاندا ولو با یکدیگر
 متحد شده و تریک قوا نمایند هم روسیه
 آسیبی نمیتواند وارد آورند
 دولت روطانی نیز که با نسیبه قشون منظم
 و نیرومندی دارد در این موقع اقدام نموده
 روسیه نخواهد بود بنا بر این فقط تصادر

اعلان

بهترین عطر - عطر معروف (سرواید) است
 بهترین پودر - پودر معروف (سرواید) است
 عطر و پودر این خانه که مرکز آن در پاریس است مشهور دنیا است و در اغلب
 خانواده های سلطنتی - اروپا استعمال می شود
 محل فروش انحصاری - سرای آرامه - حجره مسیور رفائیل
 شرکت شاهنشاهی اعلانات
 شماره اعلان ۱۶

اعلان

برای ترویج و اصلاح اجاره برای این که طالبین بزرگت کردنی و نجس و بالآخره مقبولیت و معیوب
 بودن اجناس دچار نشوند اعلان مناسب ترین طریقه است
 در ملک متعده مسقه اعلان بقدری کتب اهمیت کرده که مؤسسات بزرگی برای این
 کار تشکیل داده اند
 در ایران اخیرا برای اجراء نظریات فوق مؤسسه بنام « شرکت شاهنشاهی
 اعلانات » تاسیس شده و هر گونه اعلاناتی که در هر یک از جراید بخواهند درج شود
 می پذیرد
 بگام تفاوت محسوس این عمل این است که اعلان بهترین طرز و با ارزترین قیمت درج میشود
 شرکت شاهنشاهی اعلانات - اداره مرد آزاد
 شماره اعلان ۱۰ - ۶

لیله جمعه ۲۹ جمادی الثانی
 با بخار آریتم شهبه مادام آقا پایوف (بری)
 کلمنت عالی آریایی - در یک پرده

آیوت الاله

از فکر و قلم مادام آقا پایوف « بری »
 با تغییرات و کمالاتی که در اصل یس و آتک های آن داده شده است
 با بهترین طرزی توسط مله ترین آتاتور های ایرانی و ارمنی در لبله فوق در سالون
 گرانده مقل به مرض نمایش گزارده خواهد شد قیمت های برجسته موسیقی که اثر
 فکر استادان مله این فن است یا رقص معروف الاله فوق القاعده در شکوه و تجلی
 این نمایش افزوده است صاحبان ذوق موسیقی و تریحه ادبی البته چنین شب نشینی
 با شکوهی را غنیمت خواهند شمرد
 قیمت بلیط از ۳۰ - ۵۰ قران
 محل فروش - مقازه برادران گریانوف - بازار مدیر الصنائع - دفتر
 کراند هتل - منزل مسیور آقا پایوف
 شماره اعلان ۱۱
 شرکت شاهنشاهی اعلانات

امور دولت سویت متوجه لهستان بوده و از
 آن دولت اندیشناک اند و برای خاطر او به
 خنواوات صالح جوانه و اسانیت پرورانه مستمک
 شده اند
 چنانچه بتوانند عده نمرات تحت سلاح
 خود را به دولت سویت هزار نفر تقابل دهند
 برای دولت روسیه دو مقصد عمده حاصل
 خواهد شد اول مخارج نگاهداری هشتصد هزار
 نفر از عهده شان ساقط شده و ثانیاً آن عده
 بکار می افتند و ضمناً با داشتن دولت هزار نفر
 جواب هرگونه حملات تعرض را از طرف سایر
 همسایگان میتوانند بدهند و این نکته را هم
 نباید از نظر دور کرد که دولت روسیه سهیم
 مقیدی برای توسعه قوای نظامی مملکت خود
 اختیار کرده و آن اجباری بزرگ کردن تملکات
 نظامی برای زن و مرد ساکنین مملکت
 می باشد اخیرا کمیسر بلشویک یاداویسکی در
 شورای کمیسر ها اعلام نموده که فعلا هفت
 ماپون مرد و یک ماپون و نیم زن تعلیمات
 نظامی دیده و حاضر برای تحت سلاح رفتن هستند
 (ارتول)

عکاسخانه نو
 واقع در چهارراه کنت - مقابل منزل آقای مشیر الدوله
 ک بازاری تاسیس شده بطرز و سیستم جدید اروپا - عکسها و کارت پستالهای رنگی
 و ساده - عکسهای مثبت باوان مختلفه - و اگر اندیشه بانامت سابقه اشخاص در اوزان
 ترین قیمت بر میدارد - ضمناً هر نوع اشباع فکاهی نیز خرید و فروش بلیطها - نقاشی
 فن عکاسی هم میشود
 (شرکت شاهنشاهی اعلانات)
 شماره اعلان ۱۲ - ۳

آقای قاسمی دکتر میر باقر
 جراح و طبیب عالی قدر چندین سال معاون یکی از معزوف تهران جراح
 های اروپا - دکتر « رو » بوده اند صبح ها از ۳ تا ۳ بظهر عصرها از ۵ تا ۵ بعد
 از ظهر از مرضی پذیرائی میکنند
 آدرس : خیابان قوام السلطنه - روبروی مدرسه امیرکبیری
 شرکت شاهنشاهی اعلانات
 شماره اعلان ۵ - ۴

جوانان کا سب و کارگر
 قرائنخانه دارند که هر روز از چهار ساعت بظهر الی هو از شب فراغت خانه
 باز است - اسکر میل دارید از تمام جراید داخله و خارجه استفاده کنید مگر میخواهید
 تصویر بزرگان عالم را به بینید - اگر قصد مطالعه جراید افغانستان و روسیه را دارید بهترین
 بپارید - به بینید - بخواهید - مطلب یاد بگیرد
 البته خارجه هم - همانا تدریس میشود - (در)
 محل قرائت خانه - مقابل اداره اوقاف خیابان لاله زار
 شماره اعلان ۴ - ۳

تک فروشی
 مرد آزاد
 چهار راه حسن آباد - دکان غلامحسین خان سیکر فروش میدان دروازه قدیم
 دواخانه سادات بازار چهار سوق کوچک دکان صالحیان
 قیمت چهار شاهی است
 شماره اعلان ۹ - ۱۰

چرا ما بدون تقاضا
 روز نامه تغییر ستیم
 برای اینکه اشخاص مجبور نباشند
 برای اینکه دوستان دچار رو دریاستی نشوند
 برای اینکه حبیب روزنامه محتوظ بمانند ما بتوان هیچکس روزنامه خود را
 نخواهیم فرستاد مگر قبلا تقاضای ارسال آن بدارد ما رسیده باشد
 شماره اعلان ۹ - ۱۰
 مرد آزاد

بورس لندن
 قیمت اصلی قیمت حاضر

هفتگی	پانس	شاپک	سیره	پانس	شاپک	لیله
سهام بانک شاهنشاهی	۱۰	۱۰	۶	۶	۷	۶
قرضه ۱۹۱۱ دولت ایران	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰	۶۹
معارف کپالی نفت جنوب	۵	۵	۳	۳	۲	۴
معارف جدید	۱۵	۱۵	۳	۳	۱۶	۳

بورس طهران	بورس پاریس
خرید	فروش
لندن مکتوبی ۵۱-۸۵	لندن ۷۵-۱۸
لنکرافی ۵۱-۹۰	لنکرافی ۱۶-۱۶۰۵
۵۲-۲۵	آلمان ۰-۵۵
۷۳	ایتالیایی ۲۵۱-
۲۲۰-	سوئیس ۲۰۱-۵۰
۱۱-۲۵	سوئیس ۶۳-۲۷۵
۲۵۹	قره

طبعه بی سنفور